Veiligheidsregio Haaglanden

Dedemsvaartweg 1
2545 AP Den Haag
Postbus 52155
2505 CD Den Haag

088 886 8000
www.vrh.nl

Contactpersoon
Bart Yedema
Uitvoerend secretaris

Ons kenmerk
P24.000024

Gemeenteraden in Haaglanden

Datum: 19 april 2024
Onderwerp: Wensen en bedenkingen Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

Geachte gemeenteraadsleden,

Het Veiligheidsberaad (het overlegorgaan van de 25 voorzitters van veiligheidsregio's) heeft de stichting Waarborgfonds opgericht die die dekking biedt voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen.

De gemeenschappelijke regeling van Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) voorziet[1] in de mogelijkheid tot het deelnemen in een privaatrechtelijke rechtspersoon. Hieronder licht ik u toe waarom de deelname in de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's wordt geacht bijzonder aangewezen te zijn van het daarmee te dienen openbaar belang. Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen[2] stel ik u echter graag eerst in de gelegenheid om eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van deze deelname kenbaar te maken.

Huidige situatie
Veiligheidsregio's werken onderling steeds nauwer samen op verschillende terreinen, waaronder op het thema 'Goed werkgeverschap na dienstongevallen'. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

In dit kader werken veiligheidsregio's concreet samen op het gebied van:
- Het (landelijk) expertisebureau dat adviseert en bemiddelt;
- Een landelijke set van aanspraken bij dienstongevallen;
- Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- Een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken.

[1] Artikel 5a van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden.
[2] Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Inmiddels is bovenstaand expertisebureau opgericht en nemen alle veiligheidsregio's hieraan deel. Nadat u uw wensen en bedenkingen ten aanzien van deze deelname[3] bekend heeft gemaakt, heeft ook de VRH besloten aan deze stichting deel te nemen.

De voorliggende brief gaat over de stap om te komen tot een waarborgfonds.

Toekomstige situatie
Het Waarborgfonds veiligheidsregio's is bedoeld ter financiering van de niet-verzekerbare aanspraken na dienstongevallen. Ook veelvoorkomende schade (medische kosten en tijdelijke arbeidsongeschiktheid) wordt betaald met behulp van het Waarborgfonds. Deelname aan deze stichting is daarmee een aanvulling op de eerdere deelname aan de Stichting expertisebureau risicobeheer, waarmee veiligheidsregio's collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en schades kunnen afwikkelen. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het goedwerkgeverschap na dienstongevallen van de veiligheidsregio's.

Deelname aan het Waarborgfonds wordt na de eerste periode van 5 jaar geëvalueerd.

Werking
Beoogd wordt dat de deelnemers jaarlijks een bijdrage storten in het waarborgfonds. Indien er op grond van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen een uitkering dient te worden gedaan aan een medewerker die een dienstongeval is overkomen én deze aanspraak niet gedekt wordt door de ongevallenverzekering, dan volgt een betaling uit het waarborgfonds aan de veiligheidsregio. De veiligheidsregio gebruikt deze vergoeding vervolgens om de aanspraak van de betreffende medewerker mee te betalen.

Vergunning
Het waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van risico's, in ieder geval de (niet-verzekerde) aanspraken na een dienstongeval. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht onder de volgende voorwaarden:

- Er is geen winstoogmerk;
- De jaarlijkse inleg bedraagt maximaal 5 miljoen euro per jaar;
- De maximale technische reserve bedraagt maximaal 25 miljoen euro;
- Er is een Raad van Toezicht (RvT) van tenminste drie personen benoemd door of werkzaam bij de overheid met de volgende expertises: risicomanagement, actuariaat en verzekeringen.

Rechtsvorm
Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een andere rechtspersoon, zoals het expertisebureau. Hier liggen de volgende overwegingen aan ten grondslag:

- Het is de verwachting van juridisch experts dat de AFM en de DNB niet akkoord gaat met het onderbrengen van deze activiteiten bij een rechtspersoon met andersoortige activiteiten; de AFM is de vergunningverlenende instantie voor het expertisebureau;
- Het samenvoegen van de activiteiten van het waarborgfonds met de werkzaamheden van een veiligheidsregio of het expertisebureau leidt tot aansprakelijkheidsrisico's voor deze organisaties.

Met het oog op de eis dat geen sprake mag zijn van een winstoogmerk is de keuze voor rechtspersonen beperkt. Dat maakt namelijk dat gekozen moet worden tussen de rechtsvorm 'stichting' en de rechtsvorm 'onderlinge waarborgmaatschappij'. Dit laatste is een bijzondere

[3] Zie ook de brief d.d. 21 april 2023 hierover met VRH-kenmerk P23.000323.

verenigingsvorm. Hierbij is de afweging gemaakt dat de stichting de voorkeur geniet boven de onderlinge waarborgmaatschappij met het oog op de lichte structuur. Om de activiteiten van het expertisebureau hierop te laten aansluiten ligt is bij deze voor die rechtsvorm eveneens voor de stichting gekozen. Hiermee wordt geen zwaardere structuur opgetuigd dan strikt noodzakelijk is.

Kostenneutraliteit
De insteek van goed werkgeverschap is om primair een kwaliteitsslag te maken. Dit neemt niet weg dat het uitgangspunt van de Landelijke Regeling Aanspraken na Dienstongevallen is om de financiering kostenneutraal te laten plaatsvinden. De insteek is kostenneutraliteit bezien vanuit landelijk perspectief, omdat het vertrekpunt van elke veiligheidsregio ten aanzien van de financiering en verzekering van schades na dienstongevallen verschillend is. Het is overigens de verwachting dat de samenwerking in zowel het expertisebureau als het waarborgfonds behalve een kwaliteitsslag op termijn ook tot financieel voordeel voor de VRH leidt. Hierbij kan worden opgemerkt dat 24 veiligheidsregio's inmiddels hebben ingestemd met de deelname aan de Stichting waarborgfonds veiligheidsregio's.

Verdeelsleutel
Voor het waarborgfonds is een verdeelsleutel overeengekomen op basis van inwoneraantal.

Verzoek
Gelet op het bovenstaande verzoek ik u hierbij om eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de deelname aan de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's kenbaar te maken. Graag ontvang ik uw reactie uiterlijk 25 oktober 2024.

Met vriendelijke groet,

Jan van Zanen
Voorzitter